

XARXES SOCIALS

Els 'whatsapps', prova creixent en judicis de divorci

Els missatges poden ser clau per a la custòdia de menors o en casos de violència de gènere

NEREIDA CARRILLO
BARCELONA

Quan la trencadissa en un matrimoni és irreparable, no només s'evidencia en els crits visceralment o les nits en blanc en llits separats. També es manifesta en les converses de WhatsApp. Els jutges que tracten processos de divorci han de valorar la comunicació a través de la missatgeria instantània, que –cada vegada amb més freqüència– s'aporta com a prova. Tot i que el TSJC no disposa de dades sobre això, diversos advocats confirmen a l'ARA que en els últims temps s'ha incrementat l'ús d'aquestes eines com a proves en seu judicial. El mateix passa a escala internacional, en què l'associació americana que agrupa els advocats de família (l'American Academy of Matrimonial Lawyers) informava aquest juny que el 97% dels seus membres havien percebut un creixement dels indicis aportats a través dels telèfons mòbils.

“Les converses per WhatsApp d'un matrimoni en crisi poden ser de molt interès per a un judici”, explica Jordi Bacaria, president de la secció de propietat intel·lectual i drets d'imatge del Col·legi d'Advocats de Barcelona. Segons aquest advocat, els missatges que la parella intercanvia en aquesta plataforma poden servir per demostrar si hi ha hagut injúries o calúmnies o si s'ha produït algun tipus de violència de gènere dins el matrimoni. A més a més, poden donar arguments al jutge que hagi de dirimir qui es queda la custòdia dels fills menors. “Quan has d'acreditar alguna cosa, tan vàlida és una prova documentada en un contracte tradicional com una prova sostinguda per un *whatsapp*”, afegeix l'advocat especialitzat en tecnologies de la informació Alejandro Touriño.

Prova o delictes?

Si abans les dones que sospitaven que el seu marit els era infidel podien buscar una marca de pintallavis al coll de la camisa o una olor de perfum femení que delatés l'adúlter, ara poden estar temptades d'escorcollar-li el telèfon mòbil i rastrejar trucades o missatges. El bip-bip continuat del WhatsApp pot fer que la parella ensumi alguna cosa. De fet, segons l'Associació Italiana

d'Advocats Matrimonials, en el 40% dels casos de divorci d'adúlter se citen els missatges de WhatsApp com a prova d'infidelitat.

Però les persones que decideixin agafar el mòbil al cònjuge poden incorrer en un delictes de descobriment i revelació de secrets. És el que li va passar a una dona de Jaén que al mes de maig va ser condemnada a un any de presó i a pagar una multa de 1.080 euros per haver espia el mòbil del seu marit i haver trobat al terminal converses íntimes entre ell i la veïna, que la va denunciar. “Qui pot aportar la prova és qui participa en la conversa”, explica Bacaria. Per la seva banda, Touriño afegeix que si no s'és participat de la conversa o no s'ha obtingut consentiment per difondre-la es pot produir un delictes, cosa que invalidaria la prova.

També per a conflictes laborals

A més dels casos de divorci, els lletrats expliquen que l'ús de *whatsapp* com a prova ha crescut en els últims temps en diversos tipus de procediments: conflictes laborals, frauds o casos lligats al tràfic d'estupefaents. Tot plegat, segons els advocats, és un reflex de la rellevància que té en la societat aquesta eina, que ja supera els 800 milions d'usuaris arreu del món. “La missatgeria instantània pot abraçar

Condicció
“Qui pot aportar la prova és qui participa en la conversa”, alerta Bacaria

Infidelitat
En el 40% dels casos de divorci d'adúlter a Itàlia s'usa els *whatsapp* com a prova

Una plataforma 'poc segura' entre advocat i client

N.C.
BARCELONA

Si bé la missatgeria instantània arriba cada vegada més als tribunals com a prova de diferents accions que es jutgen, les autoritats la desaconsellen com a canal de comunicació entre els advocats i els seus clients. L'Autoritat Catalana de Protecció de Dades (APDCAT) va emetre un dictamen el mes de juliol del 2013 en què considerava que “no resulta recomanable” per als lletrats l'ús de WhatsApp o de Spotbros, una aplicació de missatgeria instantània espanyola, menys popular, nascuda l'any 2012.

L'autoritat catalana de protecció de dades es pronunciava així després d'una consulta feta pel Col·le-

L'Autoritat Catalana de Protecció de Dades recomana als lletrats que no utilitzin WhatsApp. GETTY

gi d'Advocats. En el seu escrit, l'agència deixava clar que cap d'aquestes plataformes de missatgeria podia “garantir la seguretat de la informació tramesa”. A més a més, afirmava que, donades les “vulnerabilitats detectades”, i considerant que advocats i clients s'intercanvien “dades sensibles”, desaconsellava l'ús d'aquestes eines.

No són les úniques tecnologies que desperten recel a l'APDCAT. En un altre dictamen recomana als advocats que no facin servir sistemes d'emmagatzematge al núvol com Google Drive i Dropbox. Considera que no les seves garanties de seguretat són suficients. Malgrat tot, hi ha lletrats que les continuen fent servir, ja que resulta innegable que WhatsApp té una forta implantació en la societat. —

molts aspectes de la vida personal i professional –explica Bacaria–. Es poden fer compromisos laborals per WhatsApp i, per tant, pot servir perquè en els processos penals s’esbrinin situacions que poden ser delictes”. Perquè aquests missatges siguin considerats per un jutge, però, s’ha de demostrar que s’ha mantingut el que s’anomena la “cadena de custòdia”, és a dir, com explica Touriño, que “allò que s’ha rebut és el mateix que s’està posant en coneixement del jutjat”. Bacaria afirma que és un notari el que en dona fe i afegeix que, si bé hi ha la possibilitat que els missatges estiguin “manipulats”, això és molt poc habitual perquè la majoria de gent –afirma– no té prou coneixements per fer-ho. L’advocat català afegeix que s’estudia que els *whatsapp*s corroborin altres proves: “Els tribunals valoren aquesta en un entorn d’altres proves circumstancials”.

La missatgeria instantània no és l’únic tipus d’índici electrònic que ha crescut als jutjats. Últimament també ha augmentat el nombre de correus electrònics, SMS i fotografies de xarxes socials com ara Facebook, Twitter o Instagram. També, els registres de trucades, l’historial de navegació o les adreces buscades al GPS. “Gairebé cap dels usuaris de les xarxes socials no és conscient de la transcendència que tenen les seves accions en aquests entorns. Hi ha una falsa sensació d’impunitat que a poc a poc s’anirà eliminant”, opina Touriño. Per la seva banda, Bacaria explica que a les xarxes socials es busquen proves diferents de les que hi ha al WhatsApp, relacionades més aviat amb xenofòbia o delictes d’odi.

Sobre piulades polèmiques que han desembocat en dimissions polítiques, explica que encara que puguin ser “moralment reprovables” dubta que siguin constitutives de delictes: “La llibertat d’expressió està molt protegida pels tribunals. A través de les xarxes trobem conductes moralment reprovables. Però una crítica agra no és realment un delictes”. —

Mirar un altre mòbil sense permís és delictes. P.TORDERA

Dos anys i mig de presó per haver xafardejat el mòbil de la seva parella

ARA
BARCELONA

Una conversa de WhatsApp pot servir de prova durant un judici sempre que qui la presenti sigui un dels que hi participen. Però quan és una altra persona qui hi accedeix sense permís es converteix en un delictes. I això és, precisament, el que li ha passat a un veí de la Cerdanya. El jutjat penal número 4 de Girona l’ha condemnat, en una sentència sense precedents a l’Estat, a dos anys i mig de presó per haver descarregat diversos missatges i arxius del telèfon de la que era la seva companya sentimental. El condemnat pot recórrer la sentència però si la justícia la confirma haurà d’anar a la presó. Els fets van tenir lloc el 22 de desembre, quan l’home va agafar el mòbil de la seva dona –amb qui feia vint anys que vivia–, va introduir-hi la clau i va descarregar una fotografia d’ella amb un altre home i diverses converses de l’aplicació Line, similar al WhatsApp.

Multa de 3.240 euros

El jutge ho considera un delictes de descobriment i revelació de secrets, amb l’agreujant de parentiu. El ja condemnat va assegurar que havia agafat el mòbil perquè era el telèfon familiar. Va explicar que volia jugar a un joc però que en aquell moment va arribar un correu amb la fotografia. A més dels dos anys i mig de presó, també haurà de pagar una multa de 3.240 euros i té prohibit comunicar-se amb la seva exparella durant tres anys i tres mesos. —